

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	EJAP-R0-100 (wersja A, wersja B)
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C	A
1.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A	B
1.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B	A

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D	B
2.2.			B	A
2.3.			E	F
2.4.			A	D
2.5.			F	E

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A	D
3.2.			C	B
3.3.			D	A
3.4.		2.2) Zdający określa główną myśl [...] części tekstu.	B	C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B	B
4.2.			A	A
4.3.			B	B
4.4.			C	C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D	B
5.2.			C	A
5.3.			E	D
5.4.			B	E

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A	D
6.2.			C	B
6.3.			A	B
6.4.			B	C
6.5.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C	A

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	D	C
7.2.			D	A
7.3.			C	A
7.4.			A	D

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Uszczegółowienia do zadania 8.

Zadanie	Odpowiedzi poprawne (1 pkt)
8.1.	shortage
8.2.	action
8.3.	encourage
8.4.	successful

Zadanie	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)
8.1.	shortness / shortlist
8.2.	actions / activity / activities / acting
8.3.	incourage / discourage
8.4.	succeeding / unsuccessful

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Uszczegółowienia do zadania 9.

Zadanie	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
9.1.	finds it hard to get / finds it harder / hardest to get / finds it hard getting
9.2.	was held (much / a bit / a little) later / was being held later / had been held later / was to be held later
9.3.	should have mentioned / should've mentioned / should have made mention of / should have been mentioning
9.4.	had any doubt(s) / had the slightest doubt / had doubts / had a doubt / did have any doubts / had had any doubt(s) / was having any doubts / had some doubt(s) / had been in doubt / did have a doubt / were to have any doubts / had that doubt / had been doubtful / happened to have a doubt / had been having doubts / had a single doubt

Zadanie	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)
9.1.	found it hard to get / finds hard to get / finds it hardly to get / finds something hard to get / found out getting hard / finds that hard to get / finds himself hard in getting / finds hard time to get
9.2.	has been held later / was held lately / which was held later / was held up later / had been held out later / was held on later / was held till later / was held to start later / was held more late
9.3.	should've made no mention of / shouldn't have mentioned / should have mentioned about
9.4.	had doubt / had got any doubt / had to doubt / had doubted / will ever have doubts / would have doubts / had a little doubt / had the doubt / have had any doubt / had no doubt / had my doubt / could have a doubt / was having doubt / had doubtness

Uwagi do zadań 8. i 9.

- Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza **pięciu** wyrazów.
- Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
- Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
- Nie bierze się pod uwagę powtórzenia wyrazu podanego przed luką / po luce.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania zadań otwartych sprawdzających znajomość środków językowych

W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
8.1.	shortag
8.2.	aktion
8.3.	encorage /encourag / incourage
8.4.	sucesful / successfull

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
9.1.	fidns it hard to get / finds it hard geting / finds it hard gettin
9.2.	was held leter / was held later
9.3.	should have metioned / should hav mentioned
9.4.	had any doutb / had douts

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.
2. W odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez anglojęzyczne czasopismo napisz **artykuł** przedstawiający Twoją wizję świata za 30 lat. W swoim artykule omów aspekt życia, który – Twoim zdaniem – zmieni się na lepsze, oraz przedstaw problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) R *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 5.2) R *Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.11) *Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1) R *Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.*
- 5.5) *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.8) *Zdający opisuje [...] nadzieje i plany na przyszłość.*
- 5.10) *Zdający wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń [...] z przyszłości.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztapkowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi (też jeśli nie jest zgodne)
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 p.	4 p.	3 p.
8–7	4 p.	3 p.	2 p.
6–5	3 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	0 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

ROZPRAWKA

Temat

Coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej głównej myśli
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy rozprawki
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do faktu, że coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach, oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony tego zjawiska (wymaga tego ten typ rozprawki). Jako zjawisko rozumie się zarówno decyzję o występowaniu w reklamach, jak i fakt wykorzystywania znanych osób do reklamy produktu, np. *More and more famous people decide to take part in advertisements and commercials. This idea has both good and bad sides.*
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą wady i zalety. Na przykład: *... są plusy i minusy takiego rozwiązania...; ...ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Czy to dobry pomysł?, Czy to dobry czy zły pomysł?* uznaje się ją za odbiegającą od tematu. (Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane wady oraz zalety, np. *What are the advantages and disadvantages of famous people participating in commercials?*)
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0. (np. rozprawka za i przeciw z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
5. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na wady i zalety danego zjawiska.

6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że znane osoby decydują się na udział w reklamach, nie jest tezą, np. *More and more famous people eagerly take part in advertisements and commercials.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.
9. Akceptowane jest użycie takich określeń na znane osoby jak np. *celebrities, stars, famous/well-known/popular people*. Jako znane osoby traktowane są też osoby popularne w mediach społecznościowych, np. *influencerzy*.
10. Zdający może użyć różnorodnych wyrażań na określenie „reklama”, np. *advertisement, advert, ad, commercial*.
Jeśli zdający na określenie „reklamy” używa wyrażań, które sprawiają, że następuje znaczne zakłócenie komunikacji np. *reclamation, publication, promotion, audience* taka teza jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
11. Jeśli zdający jedynie ogólnie pisze o reklamach, ale bez odniesienia do udziału znanych osób, taka teza jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *There are many commercials everywhere nowadays. This has many good and bad points.*

<i>Many famous people, e.g. sportsmen and actors decide to take part in commercials. There are good and bad sides of this decision.</i> <i>Participation of famous people in ads is very common nowadays. This could have both benefits and drawbacks.</i>	Teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki.
<i>Celebrities earn more for taking part in commercials than an average breadwinner. It has both positives and negatives.</i>	Teza odbiegająca od tematu
<i>Are commercials with famous people beneficial for them?</i> <i>Is it good for celebrities to take part in commercials?</i>	Teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki).
<i>More and more famous people take part in various events, organizations and foundations. There are good and bad points of such a solution.</i> <i>Advertisements and commercials are easily available. This idea has good and bad sides.</i>	Tezy niezgodne z tematem.
<i>There are many commercials with famous people.</i>	Brak tezy.

Elementy tematu

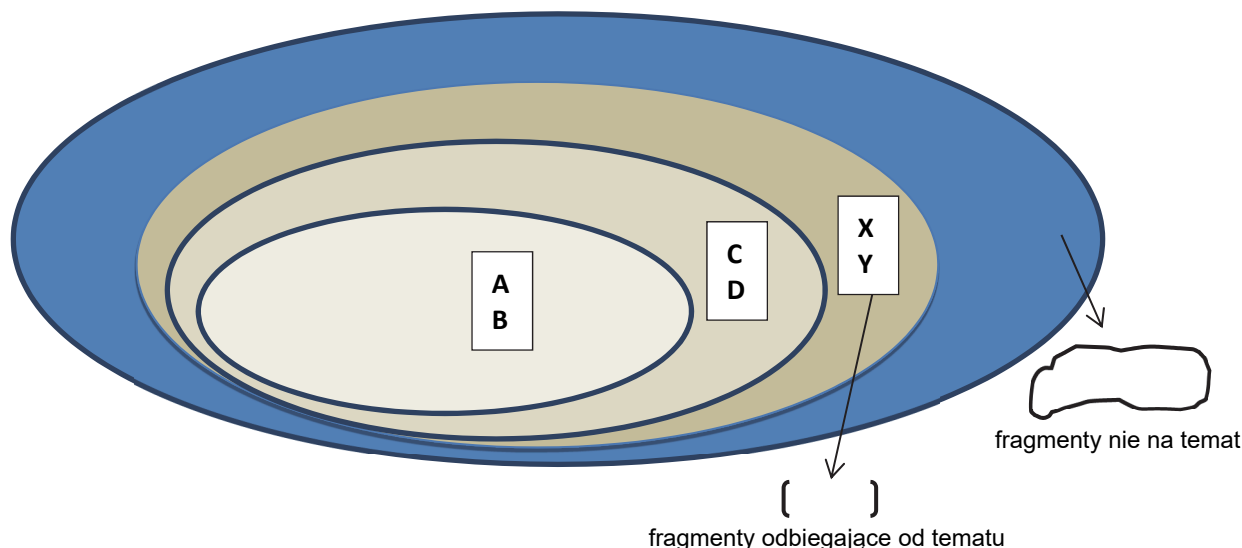
1. Elementami są: (1) dobre strony i (2) złe strony występowania znanych osób, np. sportowców lub aktorów, w różnego rodzaju reklamach.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia znanych osób, jak i reklamodawców, mediów, społeczeństwa.

Zgodność z tematem

Coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach. } „główka”

Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.

elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - opis znanych lub ulubionych reklam ze znaną osobą.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
 - rozważania na temat udziału w reklamach zdającego lub osób niebędących celebrytami / znanymi osobami.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - historia życia znanej osoby
 - opis reklamy bez odniesienia do osób biorących w niej udział
 - rozprawka o wadach i zaletach reklamowania produktów
 - rozprawka o wadach i zaletach bycia znaną osobą (bez odniesienia do udziału w reklamach).

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, np. *reclamation*, *promotion*, *publishment*, *audience*, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	Przykłady zakończenia luźno związanego z tematem
As you can see, this idea has both advantages and disadvantages.	I think it's good that celebrities appear in commercials.
All things considered, it is an important issue with many benefits and drawbacks.	In conclusion, being a famous person is not an easy thing.

Uwagi dodatkowe:

1. Jeśli w rozprawce występują fragmenty, które są wypunktowaniem wad i/lub zalet, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.
2. Jeśli rozprawka jest napisana w formie listu (posiada zwrot rozpoczynający i/lub kończący), segmentacja pracy kwalifikowana jest na poziom 0.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY**Temat**

W odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez anglojęzyczne czasopismo napisz **artykuł** przedstawiający Twoją wizję świata za 30 lat. W swoim artykule omów aspekt życia, który – Twoim zdaniem – zmieni się na lepsze, oraz przedstaw problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się w nim np. do wizji świata w przyszłości/zmian zachodzących w świecie, i wprowadzić go w sposób zachęcający do dalszej lektury, np. *Our world has been constantly changing. In many aspects we are supported by artificial intelligence, technology is close at hand and we can do whatever we want anytime without any boundaries. I guess everybody wonders where this trend will lead in the next 30 years or so.*
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do tematu artykułu.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Jeśli zdający pisze wstęp typowy dla listu, jest on kwalifikowany maksymalnie na poziom 1.

Przykłady wstępów zgodnych z tematem i ciekawych	Przykłady wstępów schematycznych
<i>Everybody would like to live in the world without any cares and problems, but life is rarely black or white. Thirty years from now is a long perspective, but I really doubt that the world would become a paradise. Surely some things would change for better and others for worse.</i>	<i>There will be a lot of good and bad changes in the world in the future.</i>

The world in 30 years? What will it be like? Will we be still living or maybe aliens will take over the Earth? Will we be living in paradise or in hell? Nobody can be sure, but we can try to foresee the future.

A lot has changed recently and the world will also change over the next 30 years.

Elementy tematu

Elementami są:

- (1) omówienie aspektu życia, który zmieni się na lepsze, oraz
- (2) przedstawienie problemu, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

(1) omówienie aspektu życia, który, Twoim zdaniem, zmieni się na lepsze

Aby uznać pierwszy element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający przedstawił wybrany aspekt życia, który ulegnie poprawie/zmieni się na lepsze i go omówił. Samo wskazanie aspektu nie jest traktowane jako realizacja tego elementu tematu.

Akceptowane jest omówienie więcej niż jednego aspektu. Aspekt, którego zdający nie omówił, nie jest traktowany jako realizacja tego elementu tematu.

Jeśli zdający odnosi się w pracy do kilku aspektów życia, które ulegną poprawie w przyszłości, ale nie omawia ich w sposób bardziej szczegółowy, taka realizacja tego elementu tematu jest klasyfikowana jako powierzchowna lub pobieżna (maksymalnie poziom 1).

(2) przedstawienie problemu, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości

Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający przedstawił wybrany problem, który według niego będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

Jeśli zdający wymienia problem, ale go nie omawia, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowalna.

Akceptowane jest omówienie więcej niż jednego problemu. Problem, którego zdający nie omówił, nie jest traktowany jako realizacja tego elementu tematu.

Jeśli zdający odnosi się w pracy do kilku problemów świata w przyszłości, ale nie omawia ich w sposób bardziej szczegółowy, taka realizacja tego elementu tematu jest klasyfikowana jako powierzchowna lub pobieżna (maksymalnie poziom 1).

Uwagi dodatkowe:

1. Akceptowane jest omówienie jednego/wybranego aspektu, który z jednej strony ulegnie polepszeniu, a z drugiej pogorszeniu, np. transport (rozwój nowych technologii, np. latające samochody, ale z drugiej strony może to prowadzić do likwidacji kolei).
2. Jeśli zdający pisze artykuł, w którym informuje, że za 30 lat świata nie będzie i uzasadnia to stanowisko, jest to traktowane jako realizacja elementu drugiego – problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

Zgodność z tematem

W odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez anglojęzyczne czasopismo napisz **artykuł** przedstawiający Twoją wizję świata za 30 lat. W swoim artykule } „główka”

omów aspekt życia, który – Twoim zdaniem – zmieni się na lepsze,

element 1

oraz

przedstaw problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główną” i elementami tematu (A, B)
 - ściśle związane z „główną”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - wymienienie aspektu/aspektów, które ulegną poprawie/pogorszeniu bez ich omówienia,
 - fragmenty dotyczące teraźniejszości, które są opisaniem bieżącej sytuacji i nie prowadzą do żadnych konkretnych wniosków o wizji świata w przyszłości/za 30 lat.
- Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główną” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
 - opis współczesnego świata bez związku z omawianym aspektem, który się poprawi, lub problemem.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
 - recenzja filmu katastroficznego
 - plany zawodowe i osobiste na przyszłość.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Jeśli w podsumowaniu zdający, zamiast nawiązać do treści artykułu, np. zachęca do przeczytania artykułu / wyraża nadzieję, że artykuł się czytelnikom spodobał, taka realizacja jest traktowana jako zakończenie schematyczne.

Przykłady schematycznego zakończenia artykułu	Przykłady zakończenia luźno związanego z tematem
There are many visions concerning the world. In the end we cannot surely predict the future.	I think that life in today's world is unbearable.
I hope you enjoyed my article about the future of the world and you will read other ones.	

Elementy charakterystyczne dla formy

Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Dear Readers; Hi!*

Spójność i logika wypowiedzi

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Jeśli w pracy występuje dłuższy niekomunikatywny fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację polecenia).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 p.	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 p.	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 p.	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i>	

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej **w roku szkolnym 2022/23** na poziomie **B1+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Za zbyt nieformalny język i/lub personalne rozważanie problemu w rozprawce, zwłaszcza typu „za i przeciw”, egzaminator odejmuje punkty w zakresie środków językowych (uchybienia w stylu).

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 p.	2 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	Fragment niezgodny z tematem
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło, i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące między akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 160 wyrazów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
9. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
10. W przypadku obniżenia punktacji w zakresie środków językowych za usterki stylistyczne, pod pracą zapisuje się „rażące uchybienia w stylu” i wskazuje rodzaj usterki. Samo użycie form skróconych nie jest traktowane jako rażące uchybienie.
11. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.

Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

12. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
13. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
14. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „bużki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.